

РЕШЕНИЕ

№ 553

гр. Благоевград, 17.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на втори юни през две
хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Петър Узунов

Членове: Катя Сукалинска
Моника Христова

при участието на секретаря Катерина Пелтекова
като разгледа докладваното от Петър Узунов Въззивно гражданско дело №
20221200500206 по описа за 2022 година

Производството е образувано по въззивна жалба на „***“АД, ЕИК ***,
седалище и адрес на управление в София, бул.“***,против решение
№79/06.12.21г на РС-С. по гр.д.№772/20г по описа на с.с., подадена чрез
процесуален представител, с пр. осн.чл. 258 и сл. ГПК.

С атакуваното решение са отхвърлени исковете по чл.422 ГПК, ведно със
всички произтичащи от това последици.

Недоволен от така постановения акт е останал жалбоподателя, който го
счита за незаконосъобразен, излагайки подробни съображения в тази
насока.Настоява за неговата отмя. и уважаване на исковите претенции.

Въззиваемата страна оспорва жалбата като неоснователна, поддържа
атакуваното решение и настоява за потвърждаването му,за което също
подробно се аргументира, без да прави доказателствени искания.

Съдът, след като прецени наведените от страните доводи, при
съобразяване на акта, чиято отмя. се иска, закона и всички останали
обстоятелства по делото, намира за установено от фактическа и правна страна
следното:

От приетия като доказателство във въззивното производство Договор за банков кредит №***/28.08.2012 г. се установява, че на 28.08.2012г между „***“ АД и Я. Я. е сключен договор за банков кредит, по силата на който банката е предоставила на кредитополучателя банков кредит в размер 630 евро по посочена разплащателна за погасяване на съществуващи задължения по договор за кредитна карта с №***/10.08.2011г. В договора е уговорен срок за усвояване на кредита до 07.09.2012 г. (чл. 2) и краен срок за неговото погасяване – 30.08.2017 г. (чл.3). Страните са уговорили още, че за ползвания кредит кредитополучателят заплаща на банката годишна лихва в размер на базовия лихвен процент на банката за евро, увеличен с надбавка от 10.01 пункта, като е уточнено изрично, че към датата на сключване на договора, базовият лихвен процент на банката за евро е 7.99%. В договора е посочено също, че към датата на сключване на договора, ГПР е 22.16%, като общата сума, дължима от кредитополучателя е 991,45 евро. Към договора е приложен и Погасителен план, в който подробно са посочени дължимите от кредитополучателя вноски по падеж и размер.

От съдебно-счетоводната експертиза се установява, че договор за банков кредит №***/28.08.2012г на стойност 630 евро е усвоен на 28.08.2012г. Вещото лице сочи, че просрочените и непогасени задължения по кредитния договор за главница и договорна лихва са, както следва: 560,83 евро – главница към 30.07.2017г; 241,85 евро – договорна лихва за периода за периода 28.08.2012г - 30.07.2017г; 311, 40 евро – размер на наказателна лихва за посочения период върху неизплатената главница от 560, 83 евро при ГЛП: ОЛП +10% и лихвен процент за един ден. Експерта е посочил размерът на просрочената договорна лихва за периода от 18.01.2016г до 17.01.2019г в размер на 43,67 евро, а размерът на просрочената наказателна лихва за същия период е 57,62 евро.

Видно от приложените по делото материали по ч.гр.д.№56/19г по описа на РС-С., че със заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 ГПК ищцовата банка е поискала и респ. получила заповед за изпълнение срещу въззиваемата за следните суми: 560,85 евро, главница по сключения договор за банков кредит №***/28.08.2012 г.; сумата от 242,57 евро договорна лихва за периода от 30.06.2013 г. до 30.08.2017г.; 504,55 евро просрочена наказателна лихва за периода 30.07.2013г - 16.01.2019г, ведно със

законната лихва върху главницата от 16.01.2019г до изплащане на вземането, както и за разноските в заповедното производство: сумата в размер на 51, 16 лв. за заплатена държавна такса и сумата от 50 лв. за юрисконсултско възнаграждение. Тъй като заповедта е връчена при условията на чл.47, ал.5 ГПК, заявителят е предявил в срок настоящия иск по силата на чл.415, ал.1, т.2 ГПК.

При тези данни РС неправилно е отрекъл по реда на чл.422 ГПК съществуването в полза на въззивното дружество на всички претендирани вземания.

От материалите по делото установи по категоричен начин съществуването на поддържаните облигационни отношения по договора за кредит.Тези изводи се обосновават от представения и приет като доказателство в рамките на въззивното производство договор за банков кредит №***/28.08.2012г, който в нарушение на процесуалните правила не е приет от първоинстанционния съд, както правилно се поддържа в жалбата. Разпоредбата на чл.183 ГПК предвижда изключване на приет като доказателство по делото документ само при наличието на следните кумулативни предпоставки: искане за представяне на оригинала; задължаване от съда на страната, представила заверения препис да представи документа в точно определен срок; изрично предупреждение за последиците на чл.183, ал.1, изр. второ ГПК и неизпълнение на това задължение. В случая, макар да е било налице искане от насрещната страна за представяне на оригинала на договора за банков кредит и погасителния план към него, РС не е дал коректни указания до ищеца за представянето им в точно определен срок, респ. момент (с определението от 07.05.2021г решаващия състав е задължил ищеца да представи документите в съдебно заседание, бе за сочи конкретно такова), както и не е предупреден за последиците от бездействието.Поради изложеното, приетите във въззивното производство договор за банков кредит и погасителния план към него следва да се ценят и същите установяват по убедителен начин поддържаните от ищеца облигационни отношения между него и ответната страна. В този смисъл съдът намира, че банката и ответницата се намират във валидно кредитно отношение, по чиято сила банката е предоставила на кредитополучателя банков кредит в размер на 630 евро за погасяване на съществуващи задължения по друг договор за банкова

карта от 10.08.2011 г.

Процесният договор за заем се характеризира като договор за потребителски кредит по смисъла ЗПК, поради което следва да бъде съобразен с неговите изисквания, включително относно действителността му. Настоящия състав констатира, че представеният договор за банков кредит е сключен в нарушение на редица императивни разпоредби на ЗПК в отнасящата към момента на сключването му редакция, обнародвана в ДВ, бр.58/30.07.10г, в сила от 31.08.10г, поради следното:

На първо място, договора противоречи на изискването на чл. 11, ал.1, т. 10 ЗПК. В същия е посочен годишен процент на разходите /ГПР/, но единствено като абсолютна процентна стойност – 22.16%. Липсва посочване на взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения в Приложение № 1 начин, каквото е изискването на чл. 11, ал.1, т.10 ЗПК. Според разпоредбата на чл. 19, ал.1 ЗПК, ГПР изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. В договора липсва конкретизация относно начина, по който е формиран посочения процент ГПР, което води и до неяснота относно включените в него компоненти, а това от своя страна е нарушение на основното изискване за сключване на договора по ясен и разбираем начин - чл. 10, ал.1 ЗПК. Бланкетното посочване единствено на крайния размер на ГПР, на практика обуславя невъзможност да се проверят индивидуалните компоненти, от които се формира и дали те са в съответствие с разпоредбата на чл. 19, ал.1 ЗПК. Целта на цитираната разпоредба е на потребителя да се предостави пълна, точна и максимално ясна информация за разходите, които следва да направи във връзка с кредита, за да може да направи информиран и икономически обоснован избор дали да го сключи. От посоченото следва, че за да е спазена разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, то е необходимо в договора да е посочено не само цифрово какъв годишен процент от общия размер на предоставения кредит представлява ГПР, но и изрично, и изчерпателно да бъдат посочени всички разходи, които длъжникът ще направи и които са отчетени при формиране на ГПР, което очевидно в настоящия случай не е

направено.

На второ място, не е съобразен и с изискването на чл. 11, ал.1, т.12 ЗПК, тъй като в него липсва информация и относно правото на потребителя при погасяване на главницата по сключения срочен договор за кредит да получи, при поискване и безвъзмездно, във всеки един момент от изпълнението на договора, извлечение по сметка под формата на погасителен план за извършените и предстоящите плащания.

На следващо място, от анализа на съдържанието на процесния договор за потребителски кредит се установява, че същият не е съобразен и с изискването на чл. 11, ал.1, т.20 ЗПК. В договора за паричен заем не е вписано правото на отказ на потребителя от него, както и срокът, в който това право може да бъде упражнено. В договора не е посочен и размерът на лихвения процент на ден. Посочен е лихвен процент на годишна база, но не е посочен лихвен процент на ден, а разпоредбата на чл. 11, ал.1, т.20 ЗПК изрично предвижда при посочване на условията за упражняване на право на отказ на потребителя, да е посочен лихвен процент на ден.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 22 вр. с чл. 11, ал. 1, т. т. 10, 12 и 20 ЗПК сключеният между страните договор за потребителски кредит от 28.08.2012 г. е недействителен и като такъв не може да ги обвърже. Нормите на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1 и ал. 2 ЗПК са императивни и възможност за отклонение от тях законодателят не е предвидил, като за приложението им съдът следи служебно(ТР 1/2013 г. по т.д.1/2013 г. на ОСГТК на ВКС).

Съгласно разпоредбата на чл.23 ЗПК когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща чистата стойност на кредита, без да дължи лихва или други разходи по кредита.

По делото се установява безспорно, че ответницата е усвоила сумата, предмет на договора за банков кредит, в размер на 630 евро (вж. отговора на въпрос №1 на назначената съдебносчетоводна експертиза). Безспорно доказано по делото се явява и обстоятелството, че длъжникът по делото към момента на подаване на заявлението по чл.417 ГПК е имал забавяния в плащанията на месечните погасителни вноски по горепосочения договор за банков кредит и погасителния план към него (вж. отговора на въпрос №2 от съдебносчетоводната експертиза). Съдът намира, че в конкретната хипотеза е налице и изискуемостта на вземането за главница, поради изтичане на

крайния срок за погасяване на кредита. Същият съгласно чл. 3 от договора изтича на 30.08.2017г, а заявлението по чл. 417 ГПК е депозирано в съда на 18.01.2019г (по куриер на 16.01.2019г.). Не на последно място, по делото се установява също така, че въззиваемата дължи претендираната главница, но до размера от 560, 83 евро (вж. отговор 1 на съдебносчетоводната експертиза), поради което именно за тази сума следва да бъде уважен искът за главницата. Над този размер до претендираните 560, 85 евро, искът за главница следва да бъде отхвърлен.

В контекста на изложеното атакуваният акт се явява частично незаконосъобразен. Същият следва да бъде отменен в частта, с която искът за главница е отхвърлен като неоснователен за сумата от 560, 83 евро, като същият се уважи за посочената сума, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението до окончателното изплащане на въпросната сума. Решението следва да бъде потвърдено в останалата част, а именно в частта, с която искът за главница е отхвърлен за разликата над уважения размер от 560, 85 евро до претендирания такъв от 560, 87 евро, както и в частта, с която са отхвърлени исковете за договорна лихва в размер на 242, 57 евро за периода от 30.06.2013 г. до 30.08.2017 г. и за наказателна лихва в размер на 504, 55 евро за периода от 30.07.2013 г. до 16.01.2019 г., макар и по различни от изложените от районния съд съображения.

По разноските:

С оглед изхода от делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на жалбоподателя следва да се присъдят сторените от него разноски в рамките на заповедното производство, съобразно уважената част от исковете, в размер на 43, 31 лв.

С оглед изхода от делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на жалбоподателя следва да се присъдят сторените от него разноски пред двете инстанции, съобразно уважената част от исковете, в общ размер на 641, 31 лв., от които: 390, 10 лв. разноски за исковото производство за заплатена държавна такса, юрисконсултско възнаграждение, депозити за вещо лице и особен представител; 251, 21 лв. разноски за въззивното производство за заплатена държавна такса по въззивната жалба, юрисконсултско възнаграждение и депозит за особен представител.

Водим от горното, Благоевградският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА решение №79/06.12.2021г. на РС-С. по гр.д.№772/20г. по описа на с.с., в частта му, с която е отхвърлен иска за признаване за установено по реда на чл. 422 ГПК, че Я. Р. Я. дължи на „***“ АД сумата в размер на 560, 83 евро, главница по Договор за банков кредит №***/28.08.2012 г., и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на Я. Р. Я., ЕГН *****, с адрес: гр. С., ул. „***, съществуването в полза на „***“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. „***, на вземането по заповед за незабавно изпълнение №153/22.01.2019г на РС-С. по ч.гр.д.№56/2019 г. по описа на с.с., за сумата в размер на 560,83 евро, представляваща просрочена главница по Договор за банков кредит №***/28.08.2012г, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението в съда (16.01.2019 г.) до окончателното погасяване.

ПОТВЪРЖДВА решението в останалата му част.

ОСЪЖДА Я. Р. Я., ЕГН *****, с адрес: гр. С., ул. „***, да заплати на „***“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. „***, сумата от 43,31лв. за разноски в заповедното производство.

ОСЪЖДА Я. Р. Я., ЕГН *****, с адрес: гр. С., ул. „***, да заплати на „***“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. „***, общо сумата от 641, 31лв, направени по делото разноски пред двете инстанции, от които: 390,10лв разноски за исковото производство за платена държавна такса, юрисконсултско възнаграждение, депозити за вещо лице и особен представител; 251, 21лв разноски за въззивното производство за платена държавна такса по въззивната жалба, юрисконсултско възнаграждение и депозит за особен представител.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____